

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa T. K.
przeciwko M. Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w S.
o zapłatę i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 września 2012 r.,
zażalenia powoda na postanowienie o kosztach zawarte
w postanowieniu Sądu Okręgowego
z dnia 18 kwietnia 2012 r.,

- 1) zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1200 (tysiąc dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 30 listopada 2011 r. jako spóźnioną oraz oddalił, zawarty w odpowiedzi na apelację, wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy wskazał, że wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego nie był uzasadniony, ponieważ powód w odpowiedzi na apelację nie podniósł zarzutu wniesienia apelacji po terminie i nie wniósł o jej odrzucenie, a jedynie żądał jej oddalenia. Odwołał się przy tym do poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniu z dnia 7 lipca 2011 r., II CSK 37/11 (nie publ.), według którego w razie odrzucenia skargi kasacyjnej nie należy przyznawać kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie podniosła zarzutu wskazującego na konieczność odrzucenia skargi. Zdaniem Sądu Okręgowego, takie rozumowanie należało zastosować także w przypadku odrzucenia spóźnionej apelacji.

W zażaleniu na postanowienie o kosztach postępowania powód podniósł zarzut naruszenia art. 98 § 1 k.p.c. i wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołane przez Sąd Okręgowy stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 7 lipca 2011 r., II CSK 37/11, dotyczy innej kwestii (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01, nie publ.), niż wyłoniło się w rozpoznanej sprawie. W orzeczeniach tych wyrażono stanowisko, że zwrot kosztów postępowania kasacyjnego nie przysługuje stronie, która nie podniosła zarzutów wskazujących na konieczność odrzucenia skargi, a podniosła jedynie takie, których uwzględnienie mogłoby prowadzić do jej oddalenia. Należy jednak podkreślić, że pogląd ten został wyjęty z kontekstu faktycznego tych spraw; dotyczy bowiem sytuacji, w której nie wskazano takich braków formalnych skargi kasacyjnej, których nie można usunąć, a które

w konsekwencji mogą prowadzić tylko do jej odrzucenia. Strona reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika odpowiadającego na skargę kasacyjną powinna zauważyć takie oczywiste braki formalne i podnieść je w pierwszej kolejności. Nie czyniąc temu elementarnemu wymaganiu zadość, nie zasługuje, aby traktowano ją jako wygrywającą spór (art. 98 § 1 k.p.c.).

Nie można tego poglądu stosować do przypadku odrzucenia apelacji wskutek wniesienia jej po terminie. Jak zasadnie wskazała strona skarżąca, nie może ona odpowiadać za brak podniesienia zarzutu nieterminowości wniesienia apelacji. Badanie tej kwestii, nie wynikającej z treści apelacji, lecz z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, pozostaje przede wszystkim w gestii sądu pierwszej instancji, który dysponuje stosownymi ku temu środkami, mając swobodny, pełny i stały dostęp do akt sprawy. Doręczenie odpisu apelacji stronie przeciwnej następuje dopiero po uprzednim stwierdzeniu przez sąd pierwszej instancji (por. art. 370 i art. 371 k.p.c.), że ten środek odwoławczy został wniesiony w terminie. Strona, która otrzymuje odpis apelacji, nie ma obowiązku weryfikowania oceny sądu pierwszej instancji, że apelacja została wniesiona w terminie, skoro okoliczności tej nie można ustalić na podstawie treści doręzonego odpisu apelacji, lecz tylko na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które podlegają ponownemu badaniu przez sąd drugiej instancji (por. art. 373 k.p.c.). W świetle tych regulacji nie można obarczać odpowiedzialnością strony – przez uznanie za nieuzasadnionych kosztów obrony poniesionych przez stronę tytułem wynagrodzenia przysługującego jej pełnomocnikowi – za nie podniesienie w odpowiedzi na apelację zarzutu wniesienia jej po terminie.

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. przy zastosowaniu przepisów zawartych w art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zmieniono zaskarżone postanowienie, jak w punkcie pierwszym sentencji postanowienia. O kosztach postępowania zażaleniowego

orzeczone na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 i § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia.